

вартість підприємства, в залежності від форми власності суб'єктів господарської діяльності.

1. Костюк О.М. Економічний аналіз фінансових результатів підприємства. Підруч. для студ. вищ. навч. закл. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.if.ua/books/89.html/>.

2. Кравчук С.Й. Проблемні аспекти інвестиційної діяльності у підприємства України та заходи по їх вирішенні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/2733/.../статтяінвестиції_Кравчук.DOC.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В БАНКАХ

Манько Є.В.

Науковий керівник – Кондратенко Н.О., д-р екон. наук, професор

Здатність банків до ризику є основою для розвитку посередницьких функцій шляхом здійснення перерозподілу фінансових ресурсів. Наявність ризику є ознакою банківської діяльності. Для управління фінансовими ризиками що підлягають оцінці та виміру, існують два підходи: банк намагається оптимізувати співвідношення між ризиком і доходом на основі максимізації прибутку для устанавленого рівня ризику або звести до мінімуму ризик, який повинен бути прийнятим для того, щоб забезпечити бажаний рівень рентабельності. Фінансовий ризик, належить до спекулятивного і може забезпечити дохід в сприятливих умовах, а не тільки збитки. Ризики нефінансові, повинні бути зведені до мінімуму за умов діяльності банку.

З метою створення та впровадження ефективних систем управління ризиками в банках, НБУ, як регулятором сектора були розроблені принципи організації і функціонування системи управління ризиками в банках України, яким повинні слідувати банківські установи, щоб захистити інтереси вкладників, кредиторів і власників банків. Ці рекомендації використовуються банками з будь-яким профілем ризику їх роботи.

Точка зору Національного банківських установ України на систему класифікації фінансових ризиків банківських установ в процесі реалізації наглядової функції зводиться до виділення таких їх видів: кредитний, ринковий, валютний ризики, а також ризик ліквідності, ризик зміни відсоткові ставки.

Така модель класифікації фінансових ризиків банківських установ досить повно відображає основні їх види, які мають місце у функціонуванні банківських установ. Але, як показав час, деякі ризики іноді можуть мати надто великий вплив на діяльність банківських установ порівняно з іншими (наприклад, масове невважене кредитування спричинило банкрутство чи значне погіршення стану ряду банківських

установ з початку фінансової кризи). Тому за різних економічних умов рівноцінна увага до всіх фінансових ризиків може призвести до недооцінки в процесі управління ризиками найбільш важливих з них [1].

Особливу увагу банківським установам слід приділити внутрішнім фінансовим ризикам, зокрема, кредитним, адже при управлінні ними банки можуть прямо впливати на їх мінімізацію та оптимізацію.

Одночасно з цим, банки мають постійно аналізувати зовнішні фінансові ризики, які формуються загальними умовами ведення бізнесу в Україні, політикою уряду, економічною ситуацією, наслідками фінансової кризи. Великий вплив нині мають інфляційний, валютний ризики, оскільки в нестабільному економічному середовищі вони виявляють себе особливо гостро .

Важливу роль мають також нефінансові ризики - як внутрішні, так і зовнішні - в сучасних умовах вони можуть мати більш вагомий вплив на сферу кредитування, ніж класичні фінансові ризики - зокрема, ризик репутації, політичний, правовий, структурний. Такі зміни в оцінці ризиків викликані змінами в розвитку банківських установської системи, вибору стратегій комерційних банківських установ та НБУ, зрушеннями в політиці, економіці, соціальній сфері України.

До інструментів управління ризиками належить також набір заходів із запобігання наслідків реалізації ризиків (контрзаходи) на випадок виходу ризиків за допустимий рівень. По-перше, необхідно забезпечити безперебійну роботу банківських установ. Оскільки кінцевою реалізацією ризиків є виникнення проблем з ліквідністю, то, насамперед, до таких заходів повинні бути віднесені способи створення «подушки» ліквідності до моменту здійснення ризику. Пріоритетність і масштаби використання таких методів визначаються зі врахуванням їх вартісної оцінки і репутації банківських установ, а також масштабів прогнозованого «провалу» з ліквідності, внаслідок реалізації ризику, і часового періоду до його настання. Процес управління ризиками - це систематичне використання наявних у розпорядженні менеджерів методів, способів і прийомів для вирішення завдань, що стосуються ризиків [13]. Узагальнюючи досвід щодо впровадження комплексної системи управління ризиками, треба відзначити, що необхідними умовами організації управління ризиками є: правильна система розподілу повноважень; пророблені посадові інструкції; досконалі канали передачі інформації.

1. Калмикова І.Ю. Принципи організації діагностики в антикризовому управлінні / І.Ю. Калмикова, Н.С. Скрипник // Упр. розвитком. – 2006. - № 7. – с.92-95.